

فصلنامه پژوهش های مدیریت در جهان اسلام

شماره مجوز: ۸۵۴۹۵ شماره استاندارد بین المللی: ۶۰۹۴-۲۶۷۶ شماره دوم (بهار ۱۳۹۹)

علل و دلایل خاص ورشکستگی کسب و کارهای کوچک

(تاریخ ارسال ۱۳۹۸/۱۱/۲۵ تاریخ پذیرش ۱۳۹۹/۰۲/۲۰)

دکتر عباس ایوانی

چکیده

ورشکستگی عبارت است از ناتوانی یک کسب و کار در پرداخت بدهی های خود. به عبارت دیگر، اگر بدهی یک کسب و کار بیش از ارزش دارایی های آن باشد، ورشکستگی رخ می دهد. زمانی که کسب و کاری دچار ورشکستگی می شود، تمام کسانی که به نوعی با آن کسب و کار مرتبط اند، تحت تاثیر قرار می گیرند. در صورت ورشکست شدن یک کسب و کار، تامین کنندگان مواد اولیه نمی توانند مطالبات خود را وصول کنند. از سوی دیگر، کسب و کار ورشکسته، توزیع کنندگانی را که بدهکارند، برای دریافت پیش از موعد مطالبات خود تحت فشار قرار خواهد داد. کارکنان این کسب و کارها شغل خود را از دست خواهند داد و مصرف کنندگان و دولت ها در سطح کلان تحت تاثیر پیامدها و تبعات ورشکستگی کسب و کارها قرار خواهند گرفت. ورشکستگی به طور ناگهانی رخ نمی دهد بلکه کسب و کار معمولاً به تدریج و در طول یک دوره زمانی دچار زیان مالی می شود و در نهایت ورشکستگی اتفاق می افتد. به این دوره زمانی، دوره نهفتگی گفته می شود. در این مقاله قصد داریم به بررسی دلایل اصلی ورشکستگی در کسب و کارهای کوچک بپردازیم. این علل و عوامل را به صورت تیتروار ذکر و بیان می کنیم.

واژگان کلیدی: ورشکستگی شرکت ها، علل ورشکستگی، فاکتورهای موفقیت و پیشرفت

بخش اول: علل و عوامل مهم ورشکستگی

۱- فقدان سرمایه کافی

پول می‌تواند علت اصلی تمام ورشکستگی‌ها در تجارت باشد. صاحبان کسب و کارهای کوچک باید تخمین بزنند که به چه مقدار پول نیاز دارند تا بتوانند کار خود را راه اندازی کنند. آن را خوب اداره کرده و سپس در سطح خوبی نگه دارند و به عنوان یک شرکت بازرگانی موفق خود را مطرح کنند. نورمن اسکاربورو استاد تجارت در کالج Presbyterian در کارولینای جنوبی می‌گوید: "زمانی که سرمایه کافی ندارید و با فقدان سرمایه روبرو می‌شوید، این موضوع می‌تواند خود شروع یک حرکت مارپیچی نزولی باشد که شما نمی‌توانید از آن جلوگیری کنید".

۲- به جریان انداختن ضعیف نقدینگی

هنگامی که نقدینگی نتواند هزینه‌ها و دیگر مخارج را جبران کند، حتی مشاغلی که مراحل نخستین رشد خود را طی کرده‌اند، نیز سقوط می‌کنند. مراقب نرخ سوخته (rate burn) باشید. این اصطلاح را شرکت‌های دات کام ابداع کرده‌اند برای آگاهی از اینکه چه مقدار از نقدینگی به هدر رفته یا به اصطلاح سوخت شده است، اسکاربورو می‌گوید: "نقدینگی تنها چیزی است که واقعا ارزش دارد".

۳- برنامه ریزی نامناسب و ناکافی

عدم برنامه ریزی صحیح در واقع، علت مشکلاتی از قبیل فقدان سرمایه کافی و جریان انداختن ضعیف نقدینگی است. باید یک برنامه کاری منسجم را با در نظر گرفتن تمام امور مالی، بازاریابی، رشد و دیگر موارد خاص در نظر بگیرید. می‌تواند بسیار زمان بر باشد، زیرا

یک برنامه ریزی صحیح و مناسب هفته‌ها یا ماه‌ها تلاش نیاز دارد. عقاید و نظرات شما زمانی کارساز خواهد بود که با برنامه ریزی صحیح جلو بروید. در غیر این صورت در آخر کار، سرمایه شما به هدر خواهد رفت .

۴- در نظر نگرفتن رقابت و رقبای اصلی

نظرات منحصر بفرد را بندرت می‌توان یافت. بسیار مهم است که بتوانید بهره برداری لازم را از کار خود بنمایید . اسکاربورو می‌گوید : " بسیاری از صاحبان تجارت، کسب و کار خود را مشابه و همانند دیگران انجام می‌دهند. اطمینان حاصل کنید که در کار شما چیزی منحصر بفرد و متفاوت از دیگر رقبا وجود دارد".

۵- بازاریابی ضعیف

آیا مشتریان شما از فعالیتها و کیفیت کالای شما رضایت لازم را دارند؟ ضروری است که استراتژی بازاریابی خود را توسعه دهید تا دریابید که چه کسانی و به چه علتی مشتریان شما هستند. اطمینان حاصل کنید که استراتژی بازاریابی شما، مشتریان بیشتری را به سوی شما جذب می‌کند و به این ترتیب، شما را از دیگر رقبا متمایز خواهد کرد .

۶- نداشتن انعطاف پذیری لازم

صاحبان کسب و کارهای کوچک می‌دانند که یک رقیب بزرگتر با میزان نقدینگی بالاتر و تعداد کارمندان بیشتر، می‌تواند رقیبی بسیار جدی برای آنها باشد. هرگز فراموش نکنید که انعطاف پذیر باشید. کالا، روند فعالیت و بازاریابی خود را به گونه‌ای تطبیق دهید که بتوانید با رقبای بزرگ رقابت کنید .

۷- نادیده گرفتن قدم بعدی

اجازه ندهید روند حرکت کاری شما کند و آهسته شود مطمئن شوید که شما و کارمندانان بر روی حمایت و دادن خدمات به مشتری، تأکید لازم را می‌کنید .

۸- سعی در انجام دادن تمام امور بطور کامل و بی عیب و نقص

اکثر بازرگانان از ذکاوت لازم برای کار و تجارت برخوردارند. اما اداره کردن یک کسب و کار کوچک، پیچیدگیهای خاص خود را دارد. سعی نکنید که همه کارها را خودتان انجام دهید و بخواهید که تمام کارها کامل و بدون نقص انجام شود. اگر می‌خواهید دانش و آگاهی خود را در مورد کارتان افزایش دهید، کتابهای تخصصی در این زمینه را بخوانید و حتماً با یک کتابدار خوب مشورت کنید . هنگام پیش آمدن مشکلات حقوقی، به جای تکیه بر دانش شخصی خود، سعی کنید از یک وکیل مجرب کمک بگیرید. توصیه می‌شود یک وکیل وارد به امور تجارت و بازرگانی برای امور حقوقی شرکت خود داشته باشید .

۹- رئیس در حد عالی، کارمندان در حد معمولی

نمونه‌هایی از ورشکستگی برخی از شرکتهای حاکی از این است که چگونه یک کسب و کار موفق و منسجم که صاحب آن بسیار آگاه و علاقه مند به شغل خود است و معلومات وی در زمینه کاری اش در سطح عالی است، با داشتن کارکنانی بی تجربه و بی انگیزه می‌تواند سقوط کند و دچار ورشکستگی شود. اطمینان حاصل کنید که حتماً کارکنان شما هم از دانش و مهارتهای لازم برخوردار هستند .

۱۰- رشد کنترل نشده

یک تجارت کوچک که خیلی ساده و سریع رشد می‌کند، می‌تواند موجبات ورشکستگی خود را فراهم آورد . اگر تولید کالای شما همگام با تقاضای لازم در بازار نباشد، رشدی که

شما به عنوان صاحب تجارت توقع دارید و از آن خشنود هستید، می‌تواند موجودیت تجارت و سرمایه شما را تهدید کند. سعی کنید به رشد مورد نظر و پیش‌بینی شده در برنامه‌های خود برسید. اطمینان حاصل کنید که هرگز کنترل رشد تجارت و کسب و کارتان از دستتان خارج نشود.

بخش دوم: نکات مهم برای مدیران موفق در راستای پیشگیری از ورشکستگی

در ادامه لازم است شش نکته مهم در مدیریت موفقیت را برای مدیران مورد بررسی و تحلیل قرار دهیم و ذکر کنیم.

● نکته اول: کار خود را تا حد ممکن به طور مؤثر سازماندهی کنید. برای پیشرفت موفقیت‌آمیز باید بتوانید کارتان را به طور مؤثر و عالی سازماندهی کنید. مقوله‌هایی که در این زمینه می‌گنجد عبارتند از:

مدیریت زمان، سازماندهی وظایف و مدیریت خود. اهداف شغلی خود را به‌طور واقعی معین کنید و ببینید آیا با تدابیری که اندیشیده‌اید و گام‌هایی که در این زمینه بر می‌دارید واقعاً به آن دست می‌یابید. سعی کنید تا حد امکان مراحل پیشرفت را آسان‌سازی و از انجام کارهای غیرضروری بپرهیزید. وظایف خود را به دیگران محول کنید تا زمان بیشتری برای انجام کارهای مهم و اساسی داشته باشید. اگر در زمینه‌ای به تنهایی قادر به پیشرفت نیستید، از دیگران کمک بگیرید. همچنین با بررسی نحوه مدیریت افراد موفق بر کارهایشان، از تجربیات آنها استفاده کنید.

● نکته دوم: با خودتان کنار بیایید. در طول پیشرفت مراقب خود باشید. اگر از نظر جسمی و روحی صدمه‌ای به شما وارد شود، بدون شک صعود و ترقی هیچ سودی برای شما

نخواهد داشت. روزانه زمان مناسبی را به استراحت اختصاص دهید. شما باید باتریهای خود را شارژ کنید تا در هر زمان با کمبود انرژی مواجه نشوید. توجه داشته باشید که از توازن و تحرک متناسبی برخوردار باشید. متعادل و سالم غذا بخورید. به دنبال یک سرگرمی سالم برای خود باشید تا با آن بتوانید تمدد اعصاب کنید. از روابط خصوصی کناره‌گیری کنید و همواره به روابط دوستانه و زناشویی خود توجه خاص داشته باشید.

● نکته سوم: دیدگاه خود را در مورد مشکلات و سختی‌ها تغییر دهید. سختی‌ها میدان مبارزه‌ای برای شما هستند. چگونه با مشکلات و سختی‌ها روبرو می‌شوید؟ آیا سرعت دل‌سرد و مأیوس می‌شوید و قطع امید می‌کنید؟ یا احساس ترس و وحشت تمام وجودتان را در بر می‌گیرد؟ دیدگاه و عقیده‌تان را تغییر دهید. سختی‌ها و مشکلات موقعیتهایی هستند که می‌توانید در آن چیزهایی فرا بگیرید و به پیشرفت خود ادامه دهید. اگر بتوانید به مشکلات این‌گونه بنگرید، می‌توانید مسیر پیشرفت خود را بهتر ببینید و با انرژی و قدرت بیشتر به کار خود ادامه دهید.

● نکته چهارم: از اشتباه کردن نهراسید. احتمالاً شما نیز این را تجربه کرده‌اید که اشتباه از سوی بیشتر افراد، منفی ارزیابی می‌شود. در مدرسه شخص به خاطر اشتباهاتش، نمره بد می‌گیرد یا به خاطر کار اشتباهی که از او سر زده است، سرزنش می‌شود. این دیدگاه منفی را از همین امروز رها کنید. با این دیدگاه، خودتان همچون سدی مانع از آزمودن راههای تازه به دلیل ترس از اشتباه می‌شوید. اشتباهات در فرآیند یادگیری یا ادامه پیشرفت مهم ضروری هستند. اشتباهات به شما این امکان را می‌دهد که چیزهای تازه‌ای یاد بگیرید. اگر متوجه شدید که کاری را اشتباه انجام داده‌اید، از خود بپرسید که با چه میزان دقت به آن

پرداخته‌اید و آن را به چه نحو دیگری می‌توانید انجام دهید و از آن چه چیزهایی فرا گرفته‌اید برای اینکه میزان خطاها و اشتباهات خود را کم کنید، نیاز به تجربه دارید.

● نکته پنجم: جدی نگیرید! اهداف پیشرفت برای بیشتر انسانها یک امر جدی است و آن حول محور پول، موفقیت و آینده می‌چرخد. همواره سعی کنید که از خرده‌بینی یا جدی‌گرفتن بیش از اندازه امور بپرهیزید. همواره جانب اعتدال را در شوخی به هنگام انجام کارهایتان نگه دارید. گاه به خودتان بخندید. افرادی که از خود امواج مثبت صادر می‌کنند و به دیگران آرامش می‌بخشند، مؤثرتر و موفق‌تر از کسانی هستند که با چهره کاملاً جدی به هر قیمتی که شده می‌خواهند موفق باشند. به پیشرفت به عنوان بخشی از زندگی خود بنگرید، نه بیشتر و نه کمتر. هرگاه موفقیت شغلی برای شما بسیار مهم جلوه کرد، به این بیندیشید که موارد با ارزش دیگری نیز در شما وجود دارند.

● نکته ششم: به سرنوشت خود اعتماد کنید. به عنوان آخرین نکته به شما پیشنهاد می‌کنیم که هدف خود را برای یک بار هم که شده رها کنید. وقتی که ما با شدت زیاد چیزی را خواهیم، گاه این گونه به نظر می‌رسد که از دست ما می‌گریزد. از این رو آرامش را در خود پرورش دهید و به سرنوشت خود اعتماد کنید. اگر شما گامهای موفقیت را به نحو احسن برداشته و اکثر نکته‌ها را برای پیشرفت مورد توجه قرار داده‌اید مطمئن باشید که موفق می‌شوید. بنابر این به خود اعتماد داشته باشید و آن را به حال خود رها کنید.

منابع و مآخذ

۱. علی محمد اقتداری، سازمان و مدیریت، (۱۳۸۴)، انتشارات مولوی موسسه آموزش عالی فارابی.
۲. اخوان صفار، مصطفی، کیانی فلاورجانی، فرهاد، (۱۳۹۱)، " افزایش امنیت در محیط های آموزش سیار با استفاده از یک سیستم رمزنگاری نامتقارن سبک وزن "
۳. احمدیان، حمیدرضا (۱۳۸۳). آموزش و نگرش توسعه آن در جامعه دانایی محور. در مجموعه مقالات دومین همایش آموزش الکترونیکی، تهران: دبیرخانه شورای عالی اطلاع رسانی.
۴. سید مهدی الوانی، مدیریت عمومی، ۱۳۹۳، نشر نی.
۵. ارلندسدتی تر، لیندا، (۱۳۸۲). آموزش برای تغییر مهارت های جدید برای کتابخانه الکترونیکی:
- فناوری نوین، کتابداران نوین؟ ترجمه امیررضا اصنافی، مجله الکترونیکی مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران
۶. احمدی، عبداله، دوست محمد لو، حکیمه، (۱۳۸۸)، " بررسی رابطه ی بین مهارت های فنی، انسانی و ادراکی مدیران با میزان اثربخشی دبیرستان های ناحیه ۱ شهر شیراز " فصلنامه ی علمی، پژوهشی رهیافتی نو در مدیریت آموزشی، سال دوم، شماره سوم، صص ۱۱۹-۱۳۶
۷. اسکویی، یاسمن، (۱۳۸۲)، " فن آوری اطلاعات در خدمت آموزش " خرداد ۱۳۸۳

۸. سیف، علی اکبر، (۱۳۸۷)، روانشناسی پرورشی نوین(روانشناسی یادگیری و آموزش)، ویرایش ششم، تهران، دوران.
۹. جاودانی. (۱۳۸۸). جهانی شدن و آموزش عالی، گسست میان نظریه تا کنش: راهبردهایی نوین برای توسعه آموزش عالی ایران. پژوهش و برنامه ریزی آموزش عالی.
۱۰. حسن زاده، مریم، (۱۳۸۲)، یادگیری الکترونیکی، اسفند ۱۳۸۲.
۱۱. رضائیان، علی، اصول و مبانی مدیریت، ۱۳۹۳، انتشارات سمت.
۱۲. زمانی، بی بی عشرت، (۱۳۹۰)، نظام جامع یادگیری الکترونیکی الزامات آموزشی، چاپ اول، تهران، نشر سمت.
۱۳. عسکریان، مصطفی، (۱۳۸۸)، سازمان و مدیریت آموزش و پرورش، تهران، امیرکبیر.

پروہشکاه علوم انسانی ومطالعات فرہنگی
پرتال جامع علوم انسانی